

195-BASIN İLAN KURUMU TEŞKİLİNE DAİR KANUN

Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 9/1/1961 Sayı: 10702

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler Kuruluş:

Madde 1 - Bu kanun hükümlerine göre idare edilmek üzere Basın-İlan Kurumu teşkil edilir. Kurum, kamu tüzel kişiliğini haizdir.

Görevleri:

Madde 2 - Basın - İlan Kurumunun görevleri şunlardır:

1. Resmi ilanların mevcutelerde yayınlanmasında aracı olmak,
  2. Kurumun idaresine iştirak eden mevcutelere, basın dernek ve sendikalarına en çok beş yıl vade ile kredi açmak,
  3. Yönetmelikte tespit edilecek, basında fikren veya bedenen çalışanlar gibi basın mensuplarına, vadesi iki yılı geçmemek üzere borç para vermek,
  4. Basının her türlü ihtiyaçlarını temin etmek (Makine, kağıt mürekkep gibi)
  5. Yönetmelikte tespit edilecek basın mensupları ile bunlardan çalışamaz durumda olanlardan yardıma muhtaç bulunanlara ve ölenlerin ailelerine yardım etmek,
  6. Yukarıda ki bent de yazılı olanlar için, diğer her türlü sosyal teşebbüslerde bulunmak,
  7. Bu kanunla kendisine verilen diğer görevleri ifa etmek,
- Kurum bu görevlerini yerine getirmek için gerekli ticari ve sosyal faaliyetler de bulunur. Bu maksatla ayrıca lüzumlu teşekkül ve müesseseler kurabilir. Kurum, gayrimenkul iktisabına ve türlü temlik tasarruflarda bulunmaya, ipotek almaya ve vermeye ehildir.

Merkez ve şubeler:

Madde 3 - Kurumun merkezi İstanbul`dur.
Ankara, İstanbul ve İzmir ile lüzum görülen diğer yerlerde birer şube açılır

İKİNCİ BÖLÜM

İdari ve Mali Hükümler BİRİNCİ KISIM İdari Hükümler

Teşkilat:

Madde 4 - Kurumun teşkilatı:

- a) Genel Kurul,
  - b) Denetçiler,
- KANUNLAR, HAZİRAN 1988 (EK - 2)
- c) Yönetim Kurulu,
  - ç) Genel Müdürlük,
  - d) Şubelerden, ibarettir.

Genel Kurul:

Madde 5 - (Değişik: 5/2/1979 - KHK - 23/1 md.; Değiştirilerek kabul: 14/6/1984-3022/1 md.)

Genel Kurul:

- a) Kurumun idaresine katılmayı kabul eden gazete ve dergi sahiplerinin kendi aralarında seçecekleri; satışı 100 binin üzerinde olanlardan 2, satışı 99 999-50 bin arasında olanlardan 1, satışı 49 999 - 10 bin arasında olanlardan 1, satışı 10 binin altında olanlardan 1, İstanbul, Ankara, İzmir dışında kalan Anadolu gazete sahiplerinden 1, en çok üyeye sahip gazeteciler sendikasıdan 3, İstanbul, Ankara ve İzmir`deki en fazla sarı basın kartlı üyeye sahip gazeteci derneklerinden 1`er olmak üzere toplam olarak 12 temsilci,
- b) Cumhurbaşkanıınca görevlendirilecek 1,(1) Hükümetçe görevlendirilecek: Başbakanlık 2, Adalet Bakanlığı 1, Milli Savunma Bakanlığı 1, İçişleri Bakanlığı 1 Maliye ve Gümrük Bakanlığı 1, Bayındırlık ve İskan Bakan

lığı 1, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1, Kùltùr ve Turizm Bakanlığı 1, Basın Yayın Genel Mùdùrlùđünden 1, olmak üzere 11 (1) temsilci ile Tùrkiye Selùloz ve Kağıt Fabrikaları İşletmesi Genel Mùdùrlùđünden (SE KA) 1, temsilci olmak üzere toplam olarak 12(1) temsilci,
c) İstanbul, Ankara ve Ege Üniversiteleri Hukuk Fakùlteleri ile Ankara Üniversiteleri Siyasal Bilgiler Fakùltesinden 1`er, İstanbul, Ankara ve Ege Üniversitelerinden Basın Yayınla ilgili eğitim yapan yüksekokul yada enstitùlerden 1`er òđretim üyesi, ticaret siciline kayıtlı ilan prodùktörlerinden 1, Tùrkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliđinden 1, Tùrkiye Barolar Birliđinden 1, Tùrkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Mùdùrlùđünden(TRT) 1, Anadolu Ajansı T.A.O.`dan 1, olmak üzere toplam olarak 12 temsilci. Bòylece 36 (1) üyeden oluşur.

Genel Kurul üyeleri iki yıllık süre ile sečilirlir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Bořalma halinde, yerine, boşalan üyenin süresini doldurmak kaydıyla yeni atama ve seçim yapılabilir. Gazete ve dergi sahipleri temsilcileri arasında, satışları kendi kategorilerinin altına düşenlerin durumu altı ay sürdüğü takdirde üyelik haklarını yitirirler ve yerlerine yeniden seçim yapılır.

Genel Kurul üyeleri ilgili teřekkùllerin, fakùltelerin, yüksekokul ve enstitùlerin yönetim kurullarınca, Cumhurbaşkanlığı temsilcisi Cumhurbaşkanınca,(1) Bakanlık Temsilcisi ise, Hükümetçe iki yıllık süre ile seçilirler. Anadolu gazete sahiplerinin Genel Kurula katılacak temsilci üyesi Basın-Yayın Genel Mùdùrlùđünde kayıtlı tüm Anadolu gazete sahiplerinin ya da bu gazetelerin ayrı ayrı gösterecekleri temsilcilerinin Basın-Yayın Genel Mùdùrlùđünün çağırısı üzerine katılacakları toplantıda seçilir.

Adi ve olağanüstü toplantı:

Madde 6 - Genel Kurul 3 ayda bir toplanır. Toplantı günü, yer ve gündemi en az15 gün evvel üyelere bildirilir.

Genel Kurul, üyelerin beşte ikisinin talebi veya re`sen göreceği lüzum üzerine Yönetim Kurulu tarafından olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Olağanüstü toplantı talebinin, bu kanuna uygun müzakere konusunu ihtiva etmesi şarttır.

-----
(1) Bu ibare ve sayılar 14/1/1988 tarih ve 310 sayılı KHK`nin 4 üncü maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Toplantı ve karar çoğunluğu:

Madde 7 - Genel Kurulun toplanabilmesi için, üyelerin çoğunluğunun hazır olması lazımdır. Toplantı günü çoğunluk bulunmazsa, ertesi günü aynı yerde mevcut üyelerle toplantı yapılır.

Başkanlık Divanı, Genel Kurulca üyeler arasından seçilecek bir başka ve iki yazmandan teřekkùl eder. Kararlar, çoğunlukla verilir. Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf tercih edilir.

Genel Kurulun görevleri:

Madde 8 - Genel Kurulun görevleri şunlardır:

1. Yönetim Kurulunun faaliyet raporu ile denetçilerin raporunu tetkik ve kabul etmek ve faaliyetini tasvip etmediği takdirde Yönetim Kurulunu yeniden seçmek,
2. Kurumun hesaplarını tetkik ve tahsis bilançolarını müzakere ve tasdik etmek,
3. Basının, Ankara, İstanbul ve İzmir`dekiler gibi miktar ve kalite bakımlarından önem kazanan diğer şehirlerde şubeler açılmasına karar vermek,
4. Kurumun yıllık safi kazancının % 5 inden az olmamak şartıyla, basında fikren veya bedenen çalışanların sendikalarına ve derneklerine yardımda bulunmak,
5. Kurumun görevlerine dahil diğer işleri, gündeme müsteniden veya üyelerin teklifi üzerine görüşüp karara bağlamak,
6. Bu kanunla kendisine verilen diğer işleri görmek.

Denetçiler:

Madde 9 - (Değişik:5/2/1979 - KHK - 23/1 md.;aynen kabul:14/6/1984-3022/1 md)

Kurum, Genel Kurulca kendi üyeleri arasından seçilecek üç denetçi tarafından denetlenir. Denetçilerin her birinin beşinci maddesinin (a),(b),(c) bentlerinde yazılı temsilcilerden olması lazımdır. Denetçiler iki yıl için seçilir. Süresi dolan yeniden seçilebilir. Boşalma halinde yedek üyeler göreve çağrılır.

Yönetim Kurulu:

Madde 10 - (Değişik:5/2/1979-KHK-23/1 md.;Değiştirilerek kabul:14/6/1984 -3022/1 md.) Kurumun

Yönetim Kurulu Genel Kurulca kendi üyeleri arasından seçilecek 6 üye ile Genel Müdürdan oluşur. Üyelerden ikisi 5 inci maddenin (a) bendinde, ikisi (b) bendinde, ikisi (c) bendinde yazılı temsilciler arasından seçilir. Yönetim Kurulunun karar alabilmesi için dört olumlu oy şarttır. Kurul, münhasıran (b) bendinden gelen üyelerden birini Başkan seçer.

Yönetim Kuruluna seçilenler prodüktörlük yapamayacakları gibi, her hangi prodüktörlük müessesesinde de bir görev alamazlar ve buna hiçbir suretle iştirak edemezler.

Üyeler, iki yıllık bir dönem için seçilirler. Süresi dolan yeniden seçilebilir. Herhangi bir nedenle boşalma halinde 6 ncı maddeye göre yapılacak ilk genel kurulda yerine seçim yapılır. Yeniden seçilen boşalan üyenin süresini tamamlar.

Yönetim Kurulunun görevleri:

Madde 11 - Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- 1 - Kurumun görevlerini ifa etmek,
- 2 - Kurumun tahsis bilançolarını düzenlemek ve bunu Genel Kurulun tasvibine arz ve uygulanmasını temin etmek, KANUNLAR, TEMMUZ 1990 (Ek - 6)
- 3 - Kendi faaliyeti ve hesaplar hakkında Genel Kurula rapor vermek ve Genel Kurul kararlarının icrasına nezaret etmek,
- 4 - Bu kanunla kendisine verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Genel Müdürlük:

Madde 12 -

- 1) Genel Müdürlük, Genel Müdür ile lüzumu kadar memur ve müstahdemden tereküp eder.
  - 2) Genel Müdür Yönetim Kurulunun teklif edeceği 3 aday arasından Hükümetçe; diğer memur ve müstahdemler ise, Genel Müdürün teklif ve Yönetim Kurulunun tasdiki ile atanır. Bunların görevlerine, tanmalarında ki usule göre son verilebilir.
- Kurumun işleri Genel Müdür tarafından tedvir edilir. Kurumu, Genel Müdür temsil eder. Genel Müdür, Yönetim Kuruluna karşı sorumludur.
- Genel Kurulun ve Yönetim Kurulunun kararlarını, Genel Müdür icra eder.

Şubeler:

Madde 13 - Şubeler, Genel Müdürlüğün mahalli teşkilatlarıdır. Genel Müdürlüğün talimatı dairesinde görev ifa ederler.

Hükümetin denetlemesi:

Madde 14 - Hükümet, Kurum üzerinde denetleme yetkisine sahip olup bu yetkisini yılda en az bir defa kurumun bütün hesap ve muamelelerini denetlemek suretiyle kullanır. Kanun, yönetmelik ve Genel Kurul kararlarına uymayan muameleler, Hükümetin tebliğatı üzerine düzeltilir ve yolsuzluklar yetkili mercilere intikal ettirilir.

İKİNCİ KISIM

Mali Hükümler

Sermaye:

Madde 15 - Merkezleri Ankara, İstanbul ve İzmir`de bulunan Milli bankalardan sermayeleri ile ihtiyatları yekunu 20 milyon lira ve daha fazla olanlar ellışer bin,20 milyon liradan az olanlar yirmi beşer bin, sigorta ortaklıkları onar bin lira vererek kurumun sermayesine iştirak ederler. Bu şehirlerde yayınlanan gazete ve dergi sahibi olan gerçek ve tüzel kişilerde onar bin lira vererek sermayeye ve bu kanun hükümleri dairesinde Kurumun idaresine iştirak edebilirler. (Değişik:4/7/1988 - KHK - 336/1 md.;Aynen Kabul:7/2/1990 - 3612/39 md.)Genel Kurul kararı ve Başbakanın tasdiki ile yukarıdaki fıkralarda yazılı sermayeye iştirak miktarları iki katına kadar artırılabilir.

Payın iadesi:

Madde 16 - İştirak payı sahiplerinin iflası veya faaliyetlerini tatil eylemeleri halinde payları iade edilir. (Değişik:4/7/1988-KHK - 336/1 md.;Aynen Kabul: 7/2/1990-3612/40 md.) Gazete veya dergi sahipleri,altı ay önce Kuruma ihbar etmek şartıyla paylarını her zaman geri alabilirler. Bankalarla sigorta ortaklıklarının paralarının geri alabilmeleri, Genel Kurulun karar vermesine ve Başbakanın tasdikine bağlıdır.

Kurumun gelirleri:

Madde 17 - Kurumun gelirleri şunlardır:

- 1 - Sermayenin işletilmesinden elde edilecek gelirler,
- 2 - İlan ve reklamlardan alınacak komisyonlar,
- 3 - Kurumun görevlerini ifa ederken temin edeceği sair gelirler,
- 4 - Bağışlar.

İhtiyat akçası ve nema:

Madde 18 - Kurumun giderleri çıktıktan sonra artan gelirinin % 5 i ilk hesap yılı sonunda tahakkuk edecek sermaye miktarı esas alınmak üzere bu miktara varıncaya kadar yedek akçe olarak ayrılır ve iştirak payı sahiplerine de paylarının azami % 2.5 u nispetini aşmamak kaydı ile nema verilir.

Hesap yılı:

Madde 19 - Kurumun hesap yılı, Ocak ayının birinden Aralık ayının 31 ine kadar devam eden süredir.

Tahsis usulü:

Madde 20 - Kurumun sermayesi ile 18 inci madde hükmünün uygulanmasından sonra kalan yıllık gelir yekununun, Kurumun görevlerinden her birinin yerine getirilmesine ne miktarda tahsis edileceği, Yönetim Kurulunun teklifi ve Genel Kurulun kararıyla taayyün eder. Buna göre ayrı ayrı hesaplar açılır.

İstikraz yetkisi:

Madde 21 - Kurum, görevlerinin ifası için, Genel Kurul kararıyla son hesap yılı sonundaki bakiye mevcudunun en çok yarısı nispetinde bankalardan istikraz akdine yetkilidir.

Banka muameleleri:

Madde 22 - Kurumun hangi milli bankalara parasını yatıracağı, alacaklarını tahsil ve borçlarını tediyede bunlardan hangilerini aracı edeceği, kredi muamelelerini ve borç para verme işlerini ne suretle yürüteceği ve sair faaliyetlerinin finansman şekli, Genel Kurulun kararına bağlıdır.

Kredi ve borç vermenin şartları:

Madde 23 - Kurumun açacağı kredi ve vereceği borç paranın, şekil ve şartları, Genel Kurul kararıyla belli edilir. Şu kadar ki, alınacak faiz miktarı, yürürlükteki mevzuatla tespit edilen azami haddi geçemez. Kurum, Genel Kurulun tespit edeceği esaslar dahilinde, ilan ve reklam veren müşterilerine de kredi açabilir.

Komisyon ücreti:

Madde 24 - Kurumun yayınlanmasına aracı olmak ödevinde bulunduğu ilan ve reklamlardan % 15,diğer ilan ve reklamlardan azami % 10 nispetinde, faturalar üzerinden komisyon ücreti olarak kesilip, Kuruma gelir kaydolunur.

(Değişik:4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul:7/2/1990 - 3612/41 md.) Sahipleri Kurumun idaresine iştirak eden gazetelerden alınacak % 15 komisyon ücretini % 10`a kadar indirmeye Genel Kurul yetkilidir. Bu nispetler Genel Kurulun teklifi ve Başbakanın onayı ile değiştirilebilir.

Diğer ücretler:

Madde 25 - Kurumun ilgililerin talebi üzerine ilan ve reklamların tertibi, resim ve klişelerin hazırlanması gibi hususi hizmetlerinden alacağı ücretler, Yönetim Kurulunca hazırlanacak bir tarife ile tespit olunur.

Hesapların yayınlanması:

Madde 26 - Kurumun hesaplarının yıl sonu neticeleri ve tahsis bilançoları ile kar ve zarar hesabı iş yılının hitamından itibaren en geç iki ay içinde Resmi Gazete ile diğer gazetelerde yayınlanır.

Muamelatin yürütülmesi:

Madde 27 - Kurumun, Notere tasdik ettirildikten sonra hangi defterleri tutacağı, uygulanacak muhasebe

usulü ve muameleatin yürütülme tarzı,53 üncü madde mucibince yapılacak yönetmelikle gösterilir.

Yönetim giderleri:

Madde 28 - Genel Kurul ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile Genel Müdür, memur ve müstahdemlere verilecek ücretlerle diğer yönetim giderlerinin miktarı, Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Genel Kurulca tayin edilir. Yönetim giderlerini sarfa, Yönetim Kurulu yetkilidir. Ancak, Genel Müdür de ücretlerle Yönetim Kurulunun tespit edeceği diğer bazı yönetim giderlerinin sarfına mezundur.

3659 sayılı Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki kanun ile 6245 sayılı Harcira Kanunu hükümleri, kurum ve kuracağı ortaklık ve teşekküller hakkında uygulanmaz. Sahipleri Kurumun idaresine iştirak eden gazetelerden alınacak % 15 komisyon ücretini,% 10 a kadar indirmeye Genel Kurul yetkilidir. Bu nispetler, Genel Kurulun teklifi ile Bakanlar Kurulunca değiştirilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İlan ve Reklamların Yayınlanması

BİRİNCİ KISIM

Resmi İlanlar

Tarif:

Madde 29 - a) Kanun, tüzük ve yönetmeliklerle yayınlanması mecburi olan (Özel dernekler hariç) veya, b) Genel ve katma bütçeli dairelerle il özel idareleri, belediyeler, köyler ve İktisadi Devlet Teşekkülleri ve sermayesinin yarısından fazlası kamu hukuku tüzel kişilerine ait bulunan teşekküllerin verdikleri. Reklam mahiyetini taşımayan ilanlar, resmi ilan sayılır.

Genel Kurulun ve Hükümetin yetkisi:

Madde 30 - Bir ilanın resmi ilan sayılıp sayılmayacağına Genel Müdürlük veya, valilikler tarafından tereddüt edilen veya ilgililerle bunlar arasında ihtilaf bulunan hallerde Kurum Yönetim Kurulunun kararına uyulur. Yönetim Kurulu lüzum görür veya vali, Genel Müdürlük veya ilgili talep ederse, prensip kararı verilmesi için iş, Genel Kurula intikal ettirilir. Genel Kurulun bu suretle veya kendiliğinden bu konuda ittihaz edeceği prensip kararları kesin olup Resmi Gazete`de yayınlanır.

Resmi ilanların yayınlanması:

Madde 31 - Resmi ilanlar, Basın-İlan Kurumunun şubesi bulunan yerlerin belediye hudutları içinde bu şubeler aracılığı ile yayınlanır. Kurumun şubesi bulunmayan yerlerde, resmi ilanların yayınlanmasına valilikler aracı olurlar. Mevcuteler aldıkları resmi ilanları zamanında yayınlarlar. Haklı bir sebep olmadıkça bu ilanları almaktan imtina edemezler. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 37 nci maddesi hükmü saklıdır.

Resmi ilanların dağıtılması:

Madde 32 - Resmi ilanlar, fikir ve içtihat farkı aranmaksızın 34 üncü madde mucibince vasıfları tespit edilecek olan mevkutelere Basın - İlan Kurumu Genel Kurulunun tespit edeceği esaslar dahilinde dağıtılır. 33 üncü madde hükmü saklıdır.

İlanen tebligat:

Madde 33 - 7201 sayılı Tebligat Kanunu gereğince yayınlanılacak ilanların, tebligatı çıkaran merciin tayin edildiği gazetede yayınlanması mecburidir.

İlanen tebligatın yayınlanacağı gazete, vasıfları tespit edilen gazetelerden biri değilse, tebligatı çıkaran merci bunu icap ettiren hususi sebebi, ilanla birlikte Kuruma veya valiliğe bildirmekle ödevlidir. Bu ödev yerine getirilmez veya vasıfları tespit edilen gazetelerden birinin ismi tasrih edilmezse, tebligat ilanı genel usule göre yayınlanır.

Gazetelerin vasıfları:

Madde 34 - Resmi ilan verilecek mevkutelerin vasıfları:

- a) Münderecat,
- b) Sayfa sayı ve ölçüsü,
- c) Kadro,
- ç) Fiili satış,

d) En az yayın hayatı süresi,
Bakımlarından ve uygun görülecek diğer yönlerden Basın-İlan Kurumu Genel Kurulunca tespit olunur. Genel Kurul, Kurumun şubesi bulunmayan yerlerdeki mevkutelerin vasıflarını yukarıda ki fıkrada yazılı kayıtlara bağlı olmaksızın tespit eder. Genel Kurul Türkiye`de yabancı dillerle yayınlanan mevkuteler ile fikir ve sanat dergilerine ilan ve reklam verme esaslarını ayrıca tayin eder.

Gazetelerin Ödevleri:

Madde 35 - Basın - İlan Kurumu Genel Kurulu, kanunen mevkutelere tutmaya mecbur oldukları defterlerden başka noterden tasdikli defterler tutmak ve vasıflarını kontrol veya ilan ve reklamlar bakımlarından muayyen bilgileri verme ödevlerini yükleyebileceği gibi, bu ödevlerin yerine getirilip getirilmediğini veya gazetelerin tayin edilen vasıflara uygun olup olmadıklarını her zaman kontrol ettirebilir.

Genel Kurul kararlarının ilanı:

Madde 36 - Dağıtma esasları, mevkutelerin vasıfları ve bunlara 35 inci madde mucibince yükletilecek ödevler hakkında Kurum Genel Kurulunca verilecek kararlar, Resmi Gazete`de ilan edilir.

Gazetelerin listesi:

Madde 37 - Kurum Genel Müdürlüğü ve valilikler, her ayın sonunda resmi ilan verilebilecek olan mevkutelerin isimlerini ve vasıflarını ihtiva eden birer listeyi, Hükümete ve Kurum şubeleri ile diğer ilgililere gönderirler. Listeye alınmamaktan doğan ihtilaflar 38 inci maddedeki usul dairesinde halledilir. Ancak, bu halde Yönetim Kurulu, kararını bir hafta içinde verir.

İhtilafı hal ve itiraz mercileri:

Madde 38 - Genel Kurulun 36 ncı madde mucibince ilan edilecek kararlarının uygulanmasından dolayı valilikler ve Kurum Genel Müdürlüğü ile mevkuteler veya ilan verenler arasında çıkacak ihtilafların hal mercii, Kurum Yönetim Kuruludur. KANUNLAR, ŞUBAT 1994 (Ek - 19) 30 uncu maddenin 2 nci fıkrası hükmü, bu halde de uygulanır. Ancak, verilecek Genel Kurul kararı, kesindir. Bu kararlar Resmi Gazete`de yayınlanır.

Resmi ilan tarifesi:

Madde 39- Resmi ilanların fiyat tarifesi, Basın - İlan Kurumu Genel Kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edilir ve Resmi Gazete`de yayınlanır.

İKİNCİ KISIM

Hususi İlan ve Reklamlar

Tarif:

Madde 40 - Resmi ilan sayılmayan ve gerçek ve tüzel kişiler tarafından gazete ve dergilerde yayınlanmak üzere verilir ve reklam mahiyetinde bulunmayan ilanlar, hususi ilan sayılır. Satışı artırmak gibi ticari gayelerle veya bir şeye veya bir fikre rağbet sağlamak gibi maddi veya manevi bir menfaat temini maksadıyla gazete ve dergilerde yazı, resim veya çizgilerle yapılan ilanlar, reklam sayılır.

Kaide:

Madde 41 - Hususi ilan ve reklamların yayınlanması, hususi ilan ve reklam üreticiliği, bu kanun hükümleri dairesinde serbesttir. Basın - İlan Kurumu da hususi ilan ve reklam kabul eder. Üreticilerle gazete veya dergiler arasında, bir veya daha fazla üreticinin tamamıyla veya kısmen ilan ve reklamlar üzerinde inhisarını tazammun eden sarıh veya zimni bir anlaşma yapılamaz.

İstisna:

Madde 42 - (Değişik: 14/6/1984 - 3022/1 md.)
29 uncu maddenin (b) bendinde anılan daire ve teşekküllerle kanunla kurulan sair müesseselerin veya bunların iştiraklerinin Kurumun şubesi bulunan yerlerde yayınlanan gazete ve dergilere verecekleri ilan ve reklamlar, ancak Basın - İlan Kurumu aracılığı ile yayınlanabilir. Kurum tarafından verilmeyen yukarıdaki fıkrada anılan ilan ve reklamlar yayınlanmaz ve üreticiler ne suretle olursa olsun bu ilan ve rek-

İlanlar hususunda gizli veya açık herhangi bir muamele veya iş yapamazlar. (1)

Yayınlanma usulü:

Madde 43 - Hususi ilan ve reklamlar, bunları veren gerçek veya tüzel kişilerin isteklerine uygun olarak gazete ve dergilerde yayınlanır. Şu kadar ki, 29 uncu maddenin (b) bendinde anılan daire ve teşekküllerle kanunla kurulan sair müesseseler ve bunların iştiraklerinin vereceği hususi ilan ve reklamlar, 40 ıncı maddede yazılı mahiyetleri de göz önünde bulundurularak Kurum Genel Kurulu tarafından tespit edilecek esaslar dahilinde ilgililerin istekleri de nazara alınarak, gazete ve dergilere verilir. Gazete ve dergiler, aldıkları hususi ilan ve reklamları zamanında yayınlırlar.(1)

Prodüktörlerin muameleleri ve defterleri:

Madde 44 - İlan ve reklam prodüktörleri komisyonculuk suretiyle iş görürler. Bunlar hususi ilan veya reklamı verenlerle gazetelerin faturalarına istinaden muamele yaparlar ve % 25 den fazla komisyon alamazlar.

Hususi ilan ve reklam tarifesi:

Madde 45 - Gazete ve dergiler, takvim yılı başından başlamak üzere üçer aylık devrelerde mücbir sebepler olmadıkça uygulayacakları hususi ilan ve reklam

-----
(1) Bu maddenin 1994 Mali yılında uygulanması konusunda 24/12/1993 tarih ve 3941 sayılı "1994 Mali Yılı Bütçe Kanunu"nun 60 ıncı maddesinin (k) bendinin (4) no`lu alt bendine bakınız. (R.G.: 29/12/1993-21803 Mük.) aya ait fiyat tarifesi ve bu ilan ve reklamların birden fazla yayınlanması halinde yapacakları tenzilat hadlerini, bu devre başlangıçlarından en az 15 gün önce sayfalarında yayınlamağa idarehanelerinin ilan ve reklam alınan yerlerinde

herkesin görebileceği bir şekilde ilan etmeğe ve Basın-İlan Kurumuna yazılı olarak bildirmeğe mecburdurlar. Kurum, bu listeleri, gazete ve dergilere, bunların gündelik, haftalık gibi çıkma zamanlarına ve isimlerinin alfabe sırasına göre bir liste halinde birleştirip, birer nüshasını prodüktörlere ve lüzumu kadar nüshasını da asılmak üzere şubelerine gönderir. Prodüktörler de yazıhanelerinde bu listeleri, herkesin görebileceği bir şekilde asarak ilan ederler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İlan ve reklamlarda kullanılacak ayırıcı kelime ve numara:

Madde 46 - Basın - İlan Kurumu ve prodüktörlerle gazete ve dergiler, yayınlanmasına aracı oldukları biçimle ilan ve reklamların en altına, aracı olduklarını gösteren bir kelime koymağa mecburdurlar. Prodüktörlerle gazete ve dergiler bu maksatla seçtikleri kelimeyi kullanmadan evvel kuruma bildirirler. Kurum seçilen kelimenin daha evvel başka bir prodüktör veya gazete veyahut bir dergi tarafından alındığını veya iltibasa mahal verecek mahiyette olduğunu anlarsa, kelimeyi değiştirmesini ilgiliye bildirir. Basın - ilan kurumu (Basın) kelimesini kullanır. İlan ve reklamı, Kurum veriyorsa kendi kelimesini, prodüktör veriyorsa seçtiği kelimeyi, ilan veya reklamı doğrudan doğruya gazete veya dergi almışsa, kendi kelimesini ilanın altına koyar. Bu kelimenin yanına Kurumun veya prodüktörün yıllık ilan ve reklam sıra numarası ile gazetenin veya derginin aldığı ilan ve reklamların sıra numarası yazılır. Kelime ve rakamın puntosunu intihap, gazete veya dergiye aittir. Bundan dolayı hiçbir ücret alınmaz.

İlan ve reklamların kontrolü:

Madde 47 - Kurumun şubesi bulunan yerlerde yayınlanan gazete ve dergiler ilan veya reklamı havi nüshalarından ikişer adedini, ilan veya reklamın yayınlandığı gün, Kurum Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere o yerdeki şubesine makbuz mukabilinde tevdi ederler. Genel Müdürlükçe bu nüshalar, Kurumun verdiği ilan ve reklamlarla Kurumca verilmeyen ilan ve reklamların hesabına ve bunların kimin tarafından verildiğinin tespitine esas tutulur.

Kurumun şubesi bulunmayan yerlerde yayınlanan gazete ve dergiler de aynı şekilde ilan veya reklamı muhtevi bulunan ikişer nüshalarını Kurum Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere mahalli valiliğe tevdi ederler.

Bordro düzenlenmesi:

Madde 48 - Prodüktörler, yayınlanmasına aracı oldukları ilan ve reklamları, kullandıkları sıra numarasına

göre, ücreti, aldıkları komisyon ve yayınlanan gazete veya dergi adı ile gazete veya derginin sıra numarasını gösteren bir bordro ile her yılın ilk 15 günü içinde Kurum Genel Müdürlüğüne gönderilmek üzere Kurumun o yerdeki şubesine makbuz mukabilinde tevdi ederler. Gazete ve dergiler de, kendi sıra numaralarına göre, her bir ilan ve reklamı kimden aldıklarını Kurum veya üreticinin sıra numarasını, fiyatını, verdikleri komisyonu göstermek üzere düzenleyecekleri yıllık bordroyu, yukarıdaki fıkrada yazılı süre içinde Kurumun o yerdeki şubesine teslim ederler. Kurumun şubesi bulunmayan yerlerde yayınlanan gazete ve dergiler de yukarıdaki fıkra gereğince düzenleyecekleri yıllık bordroları o yerin valiliğine; valilikler de bu bordroları, birinci fıkraya uygun olarak hazırlanacak bordrolarla birlikte Kurum Genel Müdürlüğüne gönderirler.

Müeyyide:

Madde 49 - Bu kanuna veya bu kanuna dayanılarak yapılacak yönetmeliğe veyahut Kurum Genel Kurulunun bu kanunda yazılı hususlarda ittihaz edeceği kararları ile yükletilen ödevlere yahut da basın ahlak esaslarına, riayet etmeyen gazete ve dergilerle üreticiler ve kamu idare ve teşekkülleri ve 42 nci maddede anılan sair ortakların sorumluları hakkında, diğer mevzuat hükümlerine halel gelmemek üzere, aşağıda yazılı olduğu şekilde muamele yapılır:

a) Kurum tarafından o gazete veya dergiye verilecek ilan ve reklamlar, kesinleşen Yönetim Kurulu Kararına dayanılarak, Kurum Genel Müdürlüğüne, iki ayı geçmeyecek bir süre ile kesilir. Ayrıca, bu kanunla temin edilen menfaatlardan de aynı şekilde faydalandırılmaz.

b) Üreticilik müessesesinin iki ayı geçmemek üzere kapatılması için, Kurum Genel Müdürlüğüne iş, Yönetim Kuruluna intikal ettirilir. Kesinleşen Kurul Kararını, o yerdeki valilik infaz eder. (a) ve (b) bentlerinde yazılı hallerde, Yönetim Kurulu Kararına, tebliğinden itibaren on gün içinde o yerdeki en yüksek dereceli Asliye Hukuk Hakimliğine itiraz edilebilir.

Hakim, en geç on beş gün içinde evrak üzerinden kararını verir, bu karar, kesindir.

c) Kurum Genel Müdürlüğünün bildirmesi üzerine kamu idare ve teşekkülleri ile ortaklıkların sorumluları hakkında kendi statülerine göre disiplin muamelesi uygulanır. Böyle bir statü yoksa, o teşekkülün denetleme bakımından bağlı bulunduğu veya işgal sahasına girdiği Bakanlık, uygun gördüğü bir disiplin muamelesi uygulanır. İlgili Bakanlığın yapacağı tebligata uyulması mecburidir.

Yapılacak disiplin muamelelerinin neticesi Kuruma bildirilir. Kurumun, disiplin muameleleri aleyhinde yetkili mercilere veya Bakanlığa itiraz hakkı vardır.

Cezai hükümler:

Madde 50 - Basın - İlan Kurumunun Genel Kurul ve Yönetim Kurulu üyeleri ile bilimum memur ve müstahdemleri, bu kanunun uygulanması sebebiyle işleyecekleri suçlarından dolayı, fiillerinin mahiyet ve derecelerine göre, Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına ait hükümleri ile cezalandırılırlar. Cezai kovuşturma, ayrıca disiplin muamelesi uygulanmasına engel teşkil etmez.

Tebliğat hükümleri:

Madde 51 - Basın - İlan Kurumunun tebligatı, 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine tabidir.

Hükümet namına yetki:

Madde 52 - Bu kanunda Hükümete tanınan yetkilerin, Hükümetin hangi teşkilatı tarafından kullanılacağı, Bakanlar Kurulu Kararı ile tayin edilerek Resmi Gazete`de yayınlanır.

Yönetmelik yapılması:

Madde 53 - Basın - İlan Kurumu Genel Kurulu tarafından, bu kanuna müstenit işlerin yürütme tarzını göstermek üzere bir yönetmelik yapılır. Bu yönetmelik Resmi Gazete`de yayınlanır.

Geçici Hükümler

Geçici Kurul teşkili:

Geçici Madde 1 - Bu kanunun yayımlandığı tarihten itibaren on beş gün içinde kurumun ilk teşekkül işlemlerini yapmak üzere Başbakanlık tarafından biri başkan ve dördü üye olmak üzere beş kişilik bir Geçici Kurul teşkil edilir. Bunlardan her birinin Adalet, Maliye Bakanlıkları ile Basın - Yayın mensubu ve diğer ikisinin, gazeteci olması lazımdır.

Geçici Kurulun görevi, geçici 3 üncü madde mucibince Genel Kurul toplantısı yapıncaya kadar devam eder.

Sermayenin teşkili:

Geçici Madde 2 - Geçici Kurul, Milli Bankalardan birinde, Basın - İlan Kurumu adına bir hesap açtırır. Kurul, merkezleri, Ankara, İstanbul ve İzmir`de bulunan Milli bankalarla sigorta ortaklıklarına keyfiyeti taahhütlü birer mektupla bildirir. Bunlar, on beş gün içinde 15 inci maddede yazılı iştirak paylarını açtırılan hesaba yatırır.

Genel Kurulun toplanması:

Geçici Madde 3 - (Değişik: 5/2/1979 - KHK-23/1 md.; Mülga:14/6/1984 - 3022)

Kurulun masrafları:

Geçici Madde 4 - Geçici Kurulun, Başbakanlığın takdir edeceği yevmiye, icabında yol tazminatı ve Genel Kurul toplantısının gerektirdiği masrafları, bankada açtırılan hesaptan ödenir. Ödemeler, başkan ile kurulun muhasip olarak görevlendireceği üyenin imzası ile yapılır. Muhasip üye, Kurum Yönetim Kurulunun teşekkülünden itibaren bir hafta içinde hesapları devreder.

Kararnamelerin hükümleri:

Geçici Madde 5 - Resmi ilan ve reklamlar hakkındaki kararnamelerin hükümleri, bu kanunun 36 ncı madesi uygulanıncaya kadar yürürlükte kalır.

İş yılı:

Geçici Madde 6 - Basın-İlan Kurumunun ilk iş yılı, kurum teşkilatının fiilen faaliyete başlamasından itibaren Aralık ayının 31 inci gününe kadar devam edecek süredir.

Gazete, Dergi ve Prodüktörlerin ödevleri:

Geçici Madde 7 - Gazete, dergi ve prodüktörlerin bu kanuna müstenit ödevleri, Kurum Müdürlüğünce yapılacak tebligattan itibaren başlar.

Yürürlük tarihi:

Madde 54 - Bu kanun yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Kanunu yürütecek makam:

Madde 55 - Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.